

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ УРОЛОГІЇ, СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ВДНЗ УКРАЇНИ «УМСА»

Супруненко С.М., Сухомлин С.А., Панасенко С.М.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

У статті дані рекомендації щодо розвитку підготовки студентів вищих медичних навчальних закладів. Значну увагу приділено новітнім технологіям (Інтернет, мультимедіа, електронна бібліотека), які забезпечують підготовку. Обґрунтовані провідні напрями вдосконалення практичної підготовки медичних кадрів.

Ключові слова: Інтернет, підготовка, охорона здоров'я, мультимедіа.

Актуальність теми. Конституція України визнає життя й здоров'я громадян найвищою соціальною цінністю та проголошує державу гарантом забезпечення й утвердження прав і свобод людини. Проте наявна тенденція погіршення стану медичної системи в країні створює дедалі гостріші проблеми для подальшої реалізації задекларованого права людини на отримання медичної допомоги в нашій державі. Провідна мета Національного плану розвитку системи охорони здоров'я – забезпечення зниження рівня захворюваності, інвалідності та смертності населення, налагодження й ефективного функціонування доступної та високоякісної медичної допомоги [1; 4; 3]. Нова модель медичного обслуговування передбачає появу лікарів принципово нової формації, які мають нести відповідальність за своїх пацієнтів і надавати гарантований мінімум медичної, психологічної та соціальної допомоги [3; 5].

Постановка проблеми. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» потрібна докорінна перебудова чинних методів викладання у вищій школі. Така перебудова триває вже багато років, але розрив між рівнем теоретичних знань і практичними досягненнями залишається достатньо великим. Успішність та якість освіти залежать від того, як ці складові інтегровані в навчальний процес. Велика увага в цьому напрямі приділяється використанню в навчальному процесі новітніх інформаційних технологій та інтерактивних методів розвиваючого навчання, що підвищують мотивацію студентської молоді [2; 3; 5].

Інтерактивні методи та інноваційні інформаційні технології формують у студентів вищу форму компетенції – здатність виявляти сутність проблем, що виникають у ході професійної діяльності, аналізувати результати клініко-діагностичних досліджень, удосконалювати свої професійні знання і навички; можливість до аналізу медичної інформації за допомогою системного підходу, сприйняття інновацій із метою вдосконалення своєї професійної діяльності, використання теоретичних, методичних знань і вмінь із фундаментальних природничих дисциплін у науково-дослідній, лікувально-діагностичній роботі [6].

Формулювання мети. Розглянути використання новітніх інформаційних технологій та інноваційних інтерактивних педагогічних методів, які придатні для викладання дисципліни «Урологія».

Аналіз матеріалів публікацій. Спрямованість на клінічну підготовку - це особливість навчального процесу на кафедрі. Інноваційне навчання з використанням тренінгових технологій у вигляді «професійної гри» дозволяє успішніше формувати і вдосконалювати в студентів навички практичної професійної діяльності.

Співробітниками кафедри розроблені алгоритми проведення інтерактивних методів при вивченні дисципліни «Алгоритм обстеження та лікування урологічного хворого». Між студентами заздалегідь розподіляються різні ролі та визначаються цілі, завдання для кожного учасника, вказується місце дії та технічне оснащення і т. д. [1; 2; 3; 4; 6]. За якістю вони мають бути достатньо складними, щоб створювати інтелектуальну напругу, і різноманітними, щоб виявляти різні здібності студентів. Їх кількість має давати можливість усім студентам проявити свою активність, знання і вміння.

Незважаючи на велику кількість інноваційних методів, як і раніше, своєї актуальності не втрачають традиційні методи, серед яких слід зазначити науково-дослідну роботу, яка залишається одним з ефективних шляхів виховання фахівця інноваційного типу. Вона активізує творчу діяльність студентів, створює оптимальні умови для підвищення рівня професійної підготовленості студентів медичного вишу. Доцільність її використання в студентів в умовах інноваційного навчання в професійному становленні фахівців не викликає сумніву.

З метою подальшого вдосконалення дидактико-методичного рівня викладання проведено аналіз та узагальнення досвіду кафедри урології ВДНЗУ «УМСА». На кафедрі створено електронну бібліотеку, яка містить підручники, журнали, слайди, презентації, відео- й аудіолекції тощо. Сучасні мультимедійні засоби дозволяють значною мірою підвищити наочність лекцій. Використання презентацій під час лекцій дає можливість продемонструвати велику кількість матеріалу у вигляді схем, малюнків, фотографій, дозволяє включати відеофрагменти, які ілюструють тему лекції. На лекціях і практичних заняттях демонструються фільми, об'ємні клінічні реконструкції та анімаційні відеоролики з теми, що вивчається. Їхня перевага порівняно з традиційними навчальними матеріалами полягає в наочності: студенти отримують сучасну наукову інформацію через графічні, фото- і відеоматеріали, що сприяє поглибленому розумінню матеріалу.

У рамках навчальної індивідуальної роботи студентів активно використовується інформаційна база Інтернету. Під час навчання значна кількість студентів бере участь у дослідницькій роботі. Студенти виступають із реферативним повідомленням з обраної теми чи з доповіддю за результатами роботи у формі презентації. Саме таким чином студенти опановують навичками пошуку, відбору й оцінки інформації, її систематизації, аналізу й обробки. Інтернет пропонує електронні видання навчально-методичних матеріалів, дозволяє обмінюватися інформацією за допомогою сучасних комунікаційних технологій у дистанційному режимі [2; 3; 4; 7; 8].

Узагальнення досвіду використання інформаційних ресурсів Інтернету при викладанні на кафедрі дозволяє виділити низку проблем. Передбачається, що до початку навчання студенти мають певний досвід роботи з основними сервісами (електронною поштою, пошуковими системами). Однак на практиці виявляється, що навички роботи в мережі є досить проблематичними в невеликій частині студентів.

Для ефективної організації роботи і виконання завдань необхідно розв'язати проблему забезпечення кожного студента стабільним і швидкісним доступом до Інтернету. Часто студенти розглядають Інтернет як джерело гото-

вих доповідей, рефератів і презентацій, не напружуючи себе редагуванням текстів. Викладачеві необхідно орієнтувати студента на творчий, усвідомлений відбір інформації. Викладач постійно мусить удосконалювати свій досвід інтернетної грамотності. Викладач є керівником, ініціатором самостійної творчої роботи студента і має спонукати студента до раціонального пошуку та самовдосконалення.

Висновки і перспективи в даному напрямі. Викладання дисципліни «Урологія» потребує впровадження новітніх тренінгових технологій, які підвищують ефективність навчального процесу й активізують пізнавальний інтерес, сприяють розвитку дослідницьких, комунікативних і творчих навичок.

Використання новітніх інформаційних технологій і створення електронного банку сучасних даних із дисципліни з онлайн доступом до інформаційного ресурсу є перспективним. Слід чітко визнати подальше вдосконалення й інтеграцію всесвітніх мережевих інформаційних технологій у практику педагогічного процесу клінічних кафедр.

Список використаної літератури

1. Давыдов В.К. Теория развивающего обучения / В.К. Давыдов. – М. : ИНТОР, 1996. – 544 с.
2. Закон України «Про вищу освіту» // Голос України.- 06.08.2014, № 148.
3. Медична освіта у світі та в Україні / [Ю.В. Поляченко, В.Г. Передерій, О.П. Волосовець та ін.]. – К. : Книга плюс, 2005. – 384 с.
4. Тихонов В.П. Открытое образование – объективная парадигма XXI века / В.П. Тихонов// – М. : МЭСИ, 2012. – 288 с.
5. Smith B. L., MacGregor J.T. What Is Collaborative Learning. In Goodsell A.S., Maher M.R., and Tinto V., Eds. (1992), Collaborative Learning: A Sourcebook for Higher Education. National Center on Postsecondary Teaching, Learning, & Assessment, Syracuse University.
6. Dillenbourg P. (1999). Collaborative Learning: Cognitive and Computational Approaches. Advances in Learning and Instruction Series. New York, NY: Elsevier Science, Inc.
7. Charles G. Prober M.D., and Chip Heath, Ph.D. Lecture Halls without Lectures – A Proposal for Medical Education//The New England Journal of Medicine. – V. 366; No18. – 2012. – P. 1657–1659.
8. Комп'ютерні технології навчання – як необхідна умова якісної освіти XXI століття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://teacherjournal.com.ua/attachments/11845_Комп'ютерні_технології_навчання.../www.

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Таран З.М.

ПНПУ імені В.Г. Короленка

Розкрито можливості використання комп'ютерних технологій при викладанні іноземних мов. Показано, що впровадження інноваційних методик і методів забезпечує покращення сприймання, запам'ятовування і відтворення навчального матеріалу студентами.

Ключові слова: ефективність заняття, довідковий ресурс, інноваційні технології, освітня система, види навчальної діяльності.

Державна Національна програма «Освіта» («Україна XXI ст.») має за мету підвищення якості освіти в Україні до рівня розвинутих країн світу, що можливо лише за умов відходу від авторитарної педагогіки і впровадження сучасних педагогічних технологій. Саме цим зумовлена зараз увага педагогів і методистів до інноваційних методів навчання.

Інноваційні технології – це порівняно новий, творчий, цікавий підхід до організації навчальної діяльності у вищих навчальних закладах. Інноваційні технології в освіті – це, насамперед, комунікаційні та інформаційні технології, нерозривно пов'язані із застосуванням комп'ютеризованого навчання. Термін «інновація» означає оновлення процесу навчання, який спирається, головним чином, на внутрішні фактори. Поняття «технологія» виникло у світовій педагогіці як протиставлення існуючому поняттю «метод». Вивченням та впровадженням в освітню систему інноваційних технологій з метою підвищення ефективності заняття займалися такі дослідники, як: Ж. Поплавська, Н. Басова, С. Ветров, М. Кларін, І. Підласий, Д. Стетченко, В. Безпалько, А. Нісімчук, І. Підласий, О. Шиян, В. Андрущенко, В. Кремінь, В. Луговий, О. Сухомлинська та інші.

На жаль, проблема використання інноваційних технологій при викладанні іноземних мов ще недостатньо розроблена. Окрім цього, не кожен вищий навчальний заклад має сучасне обладнання, щоб надати можливість кожному викладачеві використовувати комп'ютери та мультимедійні засоби для розвитку комунікативної компетенції студентів. Метою даної статті є з'ясування загальної суті інноваційних методів навчання та розкриття шляхів удосконалення сучасного заняття з іноземної мови.

Методика використання комп'ютерів у навчанні ІМ виявилася перспективним напрямком [3]. Традиційні форми контролю навчальної діяльності – письмова контрольна робота, усне опитування, диктант, твір, переказ та іспит – недостатньо точні та об'єктивні. Комп'ютеризоване навчання ІМ дозволяє контролювати навчальну діяльність студента з високою точністю, здійснюючи постійний зворотний зв'язок.

Нові мультимедійні засоби, в яких використовується аудіовізуальний формат, надають такі можливості, яких традиційні підручники надати не можуть. Завдяки використанню інноваційних методів навчальний матеріал краще сприймається і легше запам'ятовується студентами.

Нагромаджений уже сьогодні в Україні та за кордоном досвід переконливо засвідчує, що інформаційні технології сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу. Сучасні АНК ІМ можуть широко використовуватися для ознайомлення студентів з новим мовним матеріалом, новими зразками, на етапі тренування та застосування знань, навичок і вмінь. За їх допомогою студенти мають можливість виконувати такі види навчальної діяльності: тренуватися у правильній вимові та у правописі, вивчати лексичний матеріал, прослуховувати аудіотексти,